

REDACȚIA

Arad, Deák Ferenc-utca nr. 30.

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ungaria:
 pe un an . . . 20 cor.
 pe 1/2 an . . . 10 .
 pe 1/4 an . . . 5 .
 pe 1 lună . . . 2 .
 Nr-ii de Duminecă pe an
 4 coroane.

Pentru România și străinătate
 pe an 40 franci.

Manuscrisurile nu se înapoiază.

ADMINISTRAȚIA

Arad, Deák Ferenc-utca nr. 30.

INSERTIUNILE:

de un șir garmond: prima
 dată 14 bani; a doua oară
 12 bani; a treia oară 8 b.
 de fiecare publicățiune.

Atât abonamentele, cât și
 inserțiunile sunt a se plăti
 înainte în Arad.

Scrierile nefracate nu se primesc.

TRIBUNA POPORULUI

Cum se agită!

În presa maghiară, care luase poziție contra alesului Sinodului Eparchiei Aradului, se făcuse mare capital din pretinsa afirmație a comandantului garnizoanei din Arad atribuindu-i-se cuvinte grave: că n'ar ședeă adică la aceiași masă cu Vasile Mangra. Conte Eszterházy a făcut indeosebi capital din această pretinsă atitudine a esceleției sale d-lui general. Dar „Aradi Közlöny” agitase puternic pe tema aceasta.

Noi un singur minut n'am crezut că un general al armatei comune a zis așa ceva. Întâiu pentru-că nu erau motive s-o zică, a doua pentru-că știm ce rezervați trebuie să fie oficerii în afaceri de caracter politic. Și nimănui n'avea drept să presupună că esceleția sa dl general comandant al oștii din Arad s'ar fi abătut dela atitudinea obișnuită a oficerilor. Din contra, întreg trecutul d-lui general și poziția la care a ajuns sunt dovezi strălucite despre tactul său diplomat, așa zicând... Cine nu știe câtă istețime și devotament pune esceleția sa dl general pentru-ca în inimile civililor să cultive dragostea pentru armata comună, scut nouă tuturor, și desigur că nu Românii au dat vreodată motiv ca un înalt oficer al M. Sale Preabunului nostru Domnitor să ia poziție încontra sentimentului obiștuit al unei eparchii.

Ne pare bine văzând că azi și obștea maghiară este înștiințată că într'adevăr, asupra alesului episcop al Eparchiei Aradului nu planează nici cea mai mică umbră din partea comandantului garnizoanei locale.

Estă, într'adevăr, ce scrie „Arad és Vidéke” în numărul său dela 28 Iunie:

„Lehmann Vincze, cs. és kir. vezérőrnagy úr, az aradi helyőrség parancsnoka, hozzá érdekelt részről intézett kérdésre határozottan kinyilatkozatta, hogy ő sem olyan kijelentést miszerint

„Mangra Vazul úrral, mint aradi püspökkel, egy asztalhoz nem ülne”, sem ehhez hasonló, Mangra ur ellen irányuló kijelentést soha senki előtt nem tett”.

Pe românește:

„Dl general ces. și reg. Vincențiu Lehmann, comandantul garnizoanei locale, la întrebarea adresată lui din parte interesată, a declarat hotărât că el n'a făcut nici declarație că

„la o masă cu dl Vasile Mangra ca episcop al Aradului n'ar ședeă”,

și nici altă declarație de felul acesta împotriva d-lui Mangra n'a făcut nici odată, înaintea nimărui.

Cum rămâne acum cu afirmarea d-lui conte Eszterházy și cu șgomotul ce „Aradi Közlöny” făcuse în jurul acestei chestii, nu cercetăm.

Vrem să arătăm numai în ce chip ușuratic se înșchebează interpelări și articole pentru a ponegri chiar și fețele bisericestii române. Până și generalii se iau ca martori în ducerea

unei campanii detestabile, făcându-se abuz de pretinse declarații d'ale lor.

Își poate închipi ori și cine apoi îndrăzneala în afirmarea lucrurilor ce nu se pot controla...

Vorba e să se agite publicul, să se facă opinie publică și să se presioneze asupra guvernului, pentru-că vezi Doamne, celor dela „Aradi Közlöny”, dela „B. Napló” și „P. Lloyd” nu le place alesul Eparchiei Aradului, ci sub pretext că apără patria, ar voi să înalte în scaun p'un prietin al lor, p'un om care adevărat că li-a solicitat sprigiul, dar cărui Sinodul Aradului de două ori i-a spus că nu-l vrea episcop.

„Aradi Közlöny” de azi e de altfel ear plin de „felháborodás”... Din Budapesta a primit adică știrea că primul ministru al României a intervenit în favorul numirii d-lui Mangra.

Așa combină adică un ziar litografiat văzând că dl Sturdza a trecut prin Viena și a vizitat pe contele Goluchowsky, lucru pe care-l face, de ani mulți, în fie-care vară.

Întrebăm: cum poate ști „Politikai Értésítő” ce a vorbit primul-ministru al României cu contele Goluchowsky?

„Aradi Közlöny” nu întreabă însă, ci îl trage un articol pentru a ajunge la concludia: Mangra nu trebuie întărit, altfel s'ar crede că în Ungaria se face ceea-ce vrea primul-ministru al României!...

Astfel se agită opinia publică maghiară și din interese personale egoiste se face vuiet în jurul unei chestii vitale pentru biserica română autonomă.

Credem însă tare, că și campania după alegere a numitelor ziare va avea rezultatul pe care l'a avut înainte de alegere. Dreptatea trebuie să învingă, — ear dreptatea nu se poate întuinea cu plămăuiri, fie aceste cât de îndrăznețe.

Greutățile pactului. Sub iscălitura unui marcant bărbat de stat austriac „Neue Freie Presse” publică un articol, în care se ocupă de studiul în care au ajuns negocierile celor două guverne în chestia pactului, zicând între altele următoarele:

„Crise de cabinet nu vor fi nici în Austria nici în Ungaria, pentru-că atât Széll cât și Lang sunt prieteni necondiționați ai pactului. Fără îndoielă însă s'au ivit mari greutăți, mai ales din pricina tarifului vamal. Guvernul ungar pretinde vamă foarte mare pe materiale brute, fără să aibe în vedere că această vamă va nimici cu desevirșire austriacilor industria de lânării din Ungaria. De asemenea s'ar lovi foarte greu și în industria textilă”...

Bărbatul de stat austriac crede că taxele cerute de guvernul ungaresc numai din punct de vedere de tactică sunt atât de exagerate, din cari de sigur va lăsa în schimbul altor concesiuni. În afacerile de tarif greutățile s'au delăturat.

Anchetă în două cercuri electorale. Pentru cercetarea corupțiilor întemplate la ultimele alegeri electorale în cercurile Tápé și Csongrád Dieta a emis o comisie parlamentară. În cercul Tápé cercetarea se va începe în 28 l. c.

Îsmițirea acestor comisii parlamentare este firește o instrucție provisoră și fiind în nex cu legea despre judicatura curiei, e valabilă numai pe 8 ani. Dacă se adevăresc corupții cu bani și cu beuturi în măsură mare, se suspendă pe un ciclu întreg dreptul electoral al cercului de a trimite deputat în Dietă. Fînd chemat, fiecare este dator să se prezenteze înaintea comisiei și să fasio-neze. Comisiunea are tot aceleași drepturi ca și ori care alt for judecătoresc. Dela obligamentul de a fasiona nu absolvă pe nimenea nici împrejurarea, că martorul s'ar acusa prin fasio-ne pe sine însuși, ori pe ai săi. Despre rezultatul anchetei comisiunea raportează comisiei verificătoare a Dietei. Dacă comisiunea verificătoare găsește aceste corupții în măsura în care le prevede legea, atunci face propunere parlamentului, pentru suspendarea dreptului electoral al cercului pe ciclul curent.

Congresul din Carloveț.

Din Carloveț se anunță:

În ședința de ieri a congresului național sârbesc după terminarea dezbaterilor asupra raportului Comisiunii Congresuale s'au primit propunerea referentului, ca congresul să nu primească raportul comisiei în întregime sa. În ședința de astăzi s'au predat în mod festiv comisarului regesc adresa congresului. Adresa a fost predată prin o vorbire ținută de patriarhul Brancovici, la care comisarul regesc Tallián Béla, a răspuns următoarele:

„Adresa însoțită de cuvintele roșite de mitropolitul patriarh, în care să exprimă supunerea și credința către înalta Casă domnitoare, în numele Majestății Sale a împăratului și regelui nostru apostolic o primesc și nu v oiu întârzia a aduce la cunoștința locului în prea înalt expresiunea loialității bisericiei gr. or. sârbe, ce i-se aduce prin acest important organ autonom al ei. Cu iubire și îndestulire iau la cunoștință atât eu cât și alții, sentimentele D-Voastră patriotice, având încrederea și speranța, că aceste sentimente vor afla espreșiune și în faptele și activitatea D-Voastră de aici cât și de acasă. Este de aprobat, hotărârea ce ați luat, că, rupând cu tendințele gravamenale, ați părăsit drumul de până aci care nu duce la rezultat și escludend politica din dezbaterile D-Voastră V'ați luat de scop numai rezolvarea agendelor pe cari legea și statutele le pune în datorie a congresului și că în îndeplinirea acestor datorii Veți avea înaintea ochilor D-Voastră interesele patriei și bisericiei gr. or. sârbe deopotrivă. Cu bucurie o constat, că dezbaterile de până aci a adevărit aceasta, și că speranțele ce le-am pus în activitatea a congresului până acum s'au realizat. În aceea credință și convingere că atât totalitatea congresu-

lui cât și singuraticii în acest sens vor voi să esplice și să realizeze cele cuprinse în adresă, din partea mea în modul cel mai cordial salut Congresul și V'e asigur de simpatia și bunăvoința mea imparțială”.

Presă maghiară

despre

Întărirea d-lui V. Mangra.

„Alkotmány” în numărul său dela 27 c. scrie un articol de fond privitor la întărirea de episcop al Aradului a părintelui vicar V. Mangra.

Numitul ziar după ce arată că alegerea s'a făcut în regulă și că Sinodul Episcopesc a confirmat și el alegerea, spune că urmează să-și spună acum cuvântul și guvernul. Numitul ziar face interesante revelațiuni despre amestecul unor oameni aproape de guvern în alegere, se înțelege: în favorul d-lui Hamsea. Zădarnic însă: vocea poporului a ridicat pe Mangra.

Guvernul urmează acum să-și spună cuvântul. S'o facă aceasta — zice — fără privire la țipetele ziarelor ovrelești din Pesta, basat numai pe fapte și dreptate.

„Magyar Szó” în numărul său dela 24 și 26 c. publică, sub titlul „Afacerea Mangra”, câte o scrisoare, una dela un „preot reformat” ear alta din peana d-lui Csiki Géza, cari spun că s'a exagerat în presa potrivnică d-lui V. Mangra și laudă calitățile preoțești ale nou alesului episcop, exprimându-și dorința să fie întărit, căci și statul și neamul maghiar are interes ca Românii să fie reprezentați în Casa Magnaților prin bărbați de talia unui Mangra, care pe cât de mult își iubeste neamul și biseria, pe atât de mult poate avea ori și cine încredere că va cinsti și legile țării și va contribui la înțelegerea ce trebuie să domneasă între cetățenii aceleiași țări.

Boala regelui Angliei.

Despre starea regelui Angliei sosesc cele mai contrazicătoare știri. Telegramele din Londra vestesc toate ameliorare, serviciul telegrafic din Kopenhaga și Berlin însă, mai puțin silit să ție cont de sentimentele poporului englez, aduce știri că boala s'a agravat și catastrofa e inevitabilă.

Estă telegramele din urmă:

Londra, 27 Iunie.

Medicii au dat aseară la 11 ore următorul buletin:

Regele astăzi s'a aflat bineșor. Puterile se mențin. Pofa de mâncare a revenit încât-va. În rană Regele a simțit puține dureri.

Londra, 27 Iunie.

Criza boalei e așteptată pe Sâmbătă. Dintre ziare cel mai optimist e „Daily Mail” care publică un articol sub titlul „Regele pe calea însănătoșirii”. Tot această foaie anunță că medicii i-a declarat regi-nei, că acum garantează pentru viața regelui.

Berlin, 27 Iunie.

Între împăratul Wilhelm și Curtea din Londra este un schimb de depeșe neîntrerupt.

Spre binevoitoare luare aminte!

Avem onoare a aduce la cunoștința Onor. public român din Arad și provincă, că ne-am arangiat cu totul din nou

atelierul de croitorie

În Arad strada bisericii (Templom-uteza), pregătim tot felul de haine bărbătești și de copii. Croiul după ultima modă. Comandele se efectuează grabnic și cu cea mai mare promptitudine.

Pe seama mult Onorațiilor preoți prăgătim reverenți conform prescripțiilor.

Legătură directă cu primele fabrici de stoffe din străinătate.

Rugându-ne de sprijinul Onoratului public român.

Semnăm cu stimă:

Iosif Vuc și Franeise Dengelegi,

croitorie de haine bărbătești

— în Arad, vis-à-vis de poștă. — 752 10—10

Institutul de credit pe pământuri în Sibiu.

(NAGYSZEBENI FÖLDHITELINTÉZET.)

Pe lângă condițiunile cele mai avantajoase dăm împrumuturi ipotecare

cu amortisare pe 30 1/2, 38 și 40 1/2 ani în rate de jumătate de an, în cari se cuprinde plățirea atât a cametei, cât și a capitalului.

Împrumuturile se plătesc cu bani gata în valoarea nominală a scrisurilor ipotecare.

Arangarea împrumuturilor o efectuează încredințatul nostru

Szücs F. Vilmos în Arad

care poate da totodată toate deslușirile.

Institutul de credit pe pământuri în Sibiu.

(Nagyszebeni Földhitelintézet.)

Provocându-mă la anunțul de sus, rog onor. public doritor de împrumuturi ipotecare, ca și pân'acum și de-acum să se adreseze cu încredere la mine cu afacerile sale; principiul meu a fost și rămâne același, ca să prestez publicului în totdeauna un serviciu solid.

Spesele de întabulare la dorință le anticipez; onorariul meu urmează ulterior.

Cu stimă:

Szücs F. Vilmos

Institut de credit pe imobile și pământuri

în Arad, Piața Boros Béni nr. 22 (Casa Spielmann)

(Etaginul I.)

784 — 7

Telefonul orășenesc și comitatens
Nr. 219.

Gebhart J. și fiul

Arad, Piața Andrássy nr. 16.

Cel mai bogat asortiment

de manufacturi de porcelan, sticlă, cadre, oglinzi, alpacca-argint

și obiecte de luc.

757 10—10

4 fl. 90

un serviciu fin de sticlă, care constă din 41 de bucăți, și adică 12 pahare de apă, 12 pahare de vin, 6 pahare de lichior, 1 sticlă pentru apă, 1 sticlă pentru vin, 1 sticlă pentru lichior, 6 farfurioare de compot, 1 blid de compot, 1 pomieră, la oală 41 bucăți.

6 fl. 40

un serviciu de masă pentru 6 persoane din porcelanul cel mai fin de Carlsbad, cu flori aurite și pictate, care constă din 26 de bucăți și adică: 6 farfurii late, 6 farfurii de supă, 6 farfurii de desert, 1 supeiră cu coperiș, 1 blid de friptură, 1 blid pentru mâncare, 1 blid de salată, 1 blid de aluat, o forforie sub ceasă, 1 sosieră cu farfurie, 1 solniță, la oală 26 de bucăți.

3 fl. 80

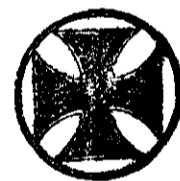
un serviciu fin de porcelan veritabil de Carlsbad, aurit și cu flori, pentru cafea sau ceai, care constă din 15 bucăți și adică: 1 cană de cafea sau ceai, 1 cană de lapte, 1 zaharniță cu coperiș, 6 cești și 6 farfurioare, la oală 15 bucăți.

Pentru ambalaj se socotește 60 cr. Comandele se pot face prin rambursă.

Cruce dublă electro-magnetică

vindecă și înviorază sub garanție.

Aparatul acesta, vindecă și folosește contra durerilor de cap, urechi și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulației sângelui, anemie, amețeli și uituri de ureche, bătaie de inimă, sgârșiri de inimă, asma, auzul greu, sgârșiri de stomac, lipsa poftei de mâncare, răceala la mână și picioare, reuma podagră ischias, udul în pat, influența, în somnia epilepsia circulația neregu-

lată a sângelui și multor altor boale cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. Inșușirea acestui aparat este că vindecă nu numai din timp în timp ci introduce constant în corpul omenesc binefăcătorul curent, când pe deoparte vindecă cu succes boalele afâtoare, eașă pe de alta parte e cel mai bun scut contra imbolăvirilor.

Deosebită atențiune e a se da împrejurării că acest aparat vindecă boale vechi de 15 ani.

În cancelaria mea se află atestate incurse în toate părțile lumii cari prețesc cu mulțumire invențiunea mea și oricine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimite banii.

Unde ori-ce încercare s'a corăstat zădarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta” deoarece „Ciasul-Volta” atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficios opărit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut apreciat și cercetat.

Deja iestinatatea crucei mele electro-magnetice o recomandă îndeosebi.

824 — 87

Prețul aparatului mare e fl. 3, sau Cor. 6. — folosibil la morburii cari nu sunt mai vechi de 15 ani.

Prețul aparatului mic e fl. 2, sau Cor. 4. — folosibil la cop. și femei de constituție foarte slab.

Expediție din centru și locul de vânzare pentru țeară și străinătate e:

Albert Müller, Budapesta, V., str. Vadász 42. K
colțul str. Kálmán.